

Nr 56

Av herr Olofsson, Uno, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.

I proposition nr 230/1939 angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område för regleringsåret 1939/40 anför dåvarande jordbruksministern att bidrag upp till 20 % av anläggningskostnaderna för mejerier inom Västerbottens läns lappmark och därmed jämförliga delar i sagda län samt inom Norrbottens län skulle kunna utgå. Sådana bidrag har sedan dess utgått och ävenledes har denna bidragsgivning utsträckt till att omfatta mejerier inom övriga delar av Norrland samt i Värmlands och Kopparbergs län. Dessutom har jordbruksministern i proposition nr 32/1952—53 föreslagit att bidrag ur särskilt anslag benämnt »Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland», även bör kunna utgå till mejerianläggningar inom vissa delar av Norrland med ett belopp upp till 100 000 kronor om året. Ur detta anslag har under de senaste åren således utbetalats medel för byggande av mejerier inom angivet område. År 1956 har ansökan om bidrag till mejerierna i Åsele, Vilhelmina och Pajala inkommit, men enligt Kungl. Maj:ts beslut den 29 juni 1956 har dessa ansökningar lämnats utan bifall. Detta avslag har grundat sig på kungl. lantbruksstyrelsens skrivelse till Konungen den 25 maj 1956. Kungl. lantbruksstyrelsen anför nämligen att bidragsgivningen, med för närvarande otillräckliga årsanslag för ändamålet, komme att sträcka sig över en lång tidsperiod framåt innan det totala bidragsbeloppet skulle komma företagen till godo. En sådan ordning vore, enligt lantbruksstyrelsens mening, i hög grad otillfredsställande. I detta utlåtande kan vi instämma, men anser likväl att denna bidragsform har en mycket stor betydelse, trots att den sträcker sig över en relativt lång period. Kungl. lantbruksstyrelsen anför vidare att det icke föreligger samma skäl för stöd åt mejerierna i lappmarken, som då ifrågasatt bidragsform skapades, samt ifrågasätter huruvida det årliga bidragsbelopp, som med nuvarande medelstillgång kan påräknas, kan anses utgöra ett verksamt stöd. Styrelsen föreslår därför i stället, att dessa pengar bör fördelas på sådant sätt att de mera direkt komme produktionsbefrämjande åtgärder tillgodo.

Antagandet att det icke skulle föreligga samma skäl för stöd åt mejerier i lappmarken, som då ifrågasatt bidragsform tillskapades, kan icke anses vara riktigt. Det torde i dag föreligga lika stort om icke större behov än tidigare. Bevisligen är det avsevärt dyrare att utföra mejerianläggningar i berörda områden än vad det är på övriga platser i landet. Vidare arbetar

mejerierna mycket tyngre än på andra håll, på grund av högre kostnader vid såväl intransporten av mjölken som vid behandlingen av densamma i mejerierna m. m. På grund av samhällenas inom detta område snabba tillväxt de senaste åren ställes allt större krav på mejeriernas utrustning och lokaler, och detta medför att vittgående ombyggnader och ändringar måste företagas för att anpassa sig efter tidens krav. Kungl. lantbruksstyrelsens förmodan att bidragsbeloppet icke skulle kunna få avsedd verkan på grund av den långt utdragna utbetalningstiden instämmer vi i, men hjälpens värde är dock det oaktat otvivelaktigt. Vad beträffar kungl. Lantbruksstyrelsens förmodan att pengarna torde komma produktionsfrämjande åtgärder inom jordbruket till större nytta genom att bidraget gives annan form torde icke i dag vara riktigt. Vi vill göra gällande, att ett bidrag åt mejerierna i dag är utav ett mycket stort värde för jordbruket inom berörda områden med tanke på den stora betydelse som mejerihanteringen här har. Ävenså om man betänker, att mejeriföreningarna i dag verksamt bidragit till för mjölkproduktionen värdefulla verksamheter såsom t. ex. kontroll- och avelsarbetet.

Med stöd av det anförda få vi härmed hemställa,

att riksdagen vid behandling av punkt 87, nionde huvudtiteln, Bidrag till produktionsfrämjande åtgärder i Norrland m. m. måtte uttala att samma skäl, som tidigare förelagat för de särskilda bidragen till mejerier belägna inom lappmarker och därmed jämförliga områden i övre Norrland, fortfarande föreligger, och att det årliga bidraget å 100 000 kronor även skall utgå för budgetåret 1957/58.

Stockholm den 22 januari 1957

Uno Olofsson

Per Jacobsson

Carl U. Olsén

J. F. Grym

Nils-Eric Gustafsson